89.
AL-FAJR
THE DAWN
VIRRADAT

Introduction to Surah Al-Fajr (The Dawn)

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an - The Meaning of the Qur'an

Name

The Surah is so designated after the word *wal-fajr* with which it opens.

Period of Revelation

Its contents show that it was revealed at the stage when persecution of the new converts to Islam had begun in Makkah. On that very basis the people of Makkah have been warned of the evil end of the tribes of Ad and Thamud and of Pharaoh.

Bevezetés az Al-Fadzsr (Virradat) Szúrához

Sayyid Abul Ala Maududi - Tafhim al-Qur'an – A Korán Jelentése c. munkája nyomán

Elnevezés

A Szúra a *wal-fadzsr*, és a hajnal, kifejezéssel kezdődik, ami a címet adja.

A kinyilatkoztatás ideje

A tartalom mutatja, hogy ekkor kezdődött meg Mekkában az új megtérők elleni üldöztetés. Aád, Thamud népének, valamint a Fáraó példáján kapnak Mekka polgárai figyelmeztetést a becstelen jövőre és beteljesedésre.

89. Al-Fajr	89. Al-Fadzsr
THE DAWN	VIRRADAT
Total Verses: 30	Összes vers: 30
Revealed At: Makka	Mekkai kinyilatkoztatás

بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, Most Gracious, Most Merciful

A Mindenható és Könyörületes Allah nevében

وَالْفَجْرِ ﴿١﴾

1. By the break of Day[1]
1. *A Virradatra[1],*

وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾

2. By the Nights twice five[2];

[1] Four striking contrasts are mentioned, to show Allah's Power and Justice, and appeal to "those who understand". The first is the glory and mystery of the Break of Day. It just succeeds the deepest dark of the Night, when the first rays of light break through. Few people except those actually in personal touch with nature can feel its compelling power. In respect both of beauty and terror, of hope and inspiration, of suddenness and continuing increase of light and joy, this "holy time" of night may well stand as the type of spiritual awakening from darkness to Faith, from Death to Resurrection.

Négy kontraszt vonul fel Allah hatalmának érzékeltetésére. Hozzájuk szól a felhívás azért, hogy az „értés emberei” odafigyeljenek rájuk és felfogják mögöttes tartalmukat. Az első a Virradat, ami a legsötétebb Éj után következik. Megjelennek az első sugarak, szürkeség, árnyak. Csak az érti meg tartalmát, aki átéli valóját. Benne van a gyönyör és félelem, remény és sugallat, pillanatnyi átmenet és kontinuitás, ami a teljes kivilágosodáskor tetőzik be. Az Éjnek ez a „Szent” szakasza jelképezi a spirituális felébredést a sötétségből a Hit világosságába, a Halálból a Feltámadásba.

[2] By the Ten Nights are usually understood the first ten nights of Dhu al Hijjah, the sacred season of Pilgrimage. From the most ancient times Makkah was the centre of Arab pilgrimage. The story of Abraham is intimately connected with it: see 2:125-127 and also 2:197. In times of Paganism various superstitions were introduced, which Islam swept away. Islam also purified the rites and ceremonies, giving them new meaning. The ten days specially devoted to the Hajj introduce a striking contrast in the life of Makkah and of the pilgrims. Makkah, from being a quiet secluded city, is then thronged with thousands of pilgrims from all parts of the world. They discard their ordinary dress-representing every kind of costume-to the simple and ordinary Ihram; they refrain from every kind of fighting and quarrel; they abstain from every kind of luxury and self-indulgence; they spend their nights in prayer and meditation.

A Tíz Éjszaka a Dhu al Hidzsa (zarándoklat havának) első tíz éjjelét jelenti. Mekka a legősibb idők óta az Arabok zarándoklatainak központja volt. Mindez összefügg Ábrahám történetével, lásd 2:125-127 és 2:297. A korábbi zarándoklatokkor számos babona honosodott meg és vált kultusszá, amit az Iszlám elsöpört. Az Iszlám megtisztította a szertartások rendjét és új jelentést adott azoknak. A Tíz nap és éjjel óriási kontraszt Mekka városa és a zarándokok életében ahhoz képest, ami zarándoklat előtt van. Mekka egy csöndes kisváros, melyet

2. *A tíz Éjszakára*[2],

وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾

3. By the even and odd (contrasted)[3];
3. *Párosra és páratlanra*[3],

وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ ﴿٤﴾

4. And by the Night when it passeth away;-
4. *Az Éjre, mikor tovatűnik,*

هَلْ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾

5. Is there (not) in these an adjuration (or evidence) for those who understand[4]?
5. *Hát nincs ezekben tény annak, ki elgondolkodik*[4]*?*

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ ﴿٦﴾

6. Seest thou not how thy Lord dealt with the 'Ad (people)[5],-
6. *Nem látod tán, miként bánt Urad Aád (népével)*[5]*?*

---

egyik pillanatról a másikra embertömegek lepnek el a világ minden tájáról. Saját viseleteiket felváltják a zarándoklat egyszerű fehér leplére (Ihram), felhagynak vitáikkal, kerülik a békétlenséget, a fényűzést, önelégültséget. Éjjeleiket imával és meditációval töltik.

[3] In any case, even and odd follow each other in regular succession: each is independent, and yet neither is self-sufficient. In ultimate analysis every even number is a pair of odd ones. And all things go in pairs: see 36:36. In the animal world pairs are but two individuals, and yet each is a complement of the other.

A páros és páratlan számok egymást követik. Mindegyik önmagában független, de egymaga értelmezhetetlen. Végső soron minden páros szám alapja egy pár páratlan szám. Minden párokból áll, lásd 36:36. Az állatvilágban is minden egyed önálló, de létezéséhez, fajfenntartásához párra van szüksége és a kettő együtt egészíti ki egymást egy egésszé.

[4] All these Signs draw our attention, like solemn adjurations in speech, to the profoundest mystery of our inner life, viz., how from utter depths of darkness ignorance or even degradation-Allah's wonderful light or Revelation can lead us by contrast into the most beautiful sunshine of a glorious spiritual Day. But the contrast suggest also the opposite process as a corollary-how resistance to Allah's fight would destroy us utterly, converting our greatness or glory to perdition, as happened with the peoples of Arab antiquity, the 'Ad and the Thamud, and the type of the powerful but arrogant and godless monarch, the Pharaoh of Egypt.

A fenti Jelek ébresztik fel figyelmünket ezek elvont tartalmára, melyet önmagunkon belül fedezhetünk fel. A tudatlanság sötétjét Allah világossága úgy töri meg, mint a Nappal az Éjt és a természetben ezer más jelenség, amire oda kell figyelni. Ugyanakkor felhívja a figyelmet azokra, akik szembemennek ezekkel a törvényekkel és nem hajlandók tudomásul venni, hogy az Éj után Nappal jön. Harcolnak, küzdenek az Éj fennmaradásáért, de elbuknak. Erre látunk példát a Fáraó és Aád népének esetében.

[5] For the 'Ad see 7:65. They seem to have possessed an ancient civilisation, which succumbed when they persistently broke Allah's law.

Aádra vonatkozóan lásd 7:65. Ókori civilizációt építettek, mely összeomlott, amint szembeszegültek Allah Törvényével.

إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾

7. Of the (city of) Iram, with lofty pillars[6],

7. Iram oszlopos városával[6],

الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾

8. The like of which were not produced in (all) the land?

8. Minek nem volt párja a földön?

وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾

9. And with the Thamud (people), who cut out (huge) rocks in the valley[7]?-

9. És Thamud (népével), kik a völgy szikláit kivájták[7]?

وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾

10. And with Pharaoh, lord of stakes[8]?

10. És a Fáraóval, a Cövekek (nyársak) Urával[8]?

الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾

11. (All) these transgressed beyond bounds in the lands,

11. (Velük mind), kik a földön zsarnokok voltak,

فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾

12. And heaped therein mischief (on mischief).

12. És megsokasították azon a rontást.

فَصَبَّ عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾

13. Therefore did thy Lord pour on them a scourge of diverse chastisements:

---

[6] Iram would seem to have been an ancient 'Ad capital, in southern Arabia. It boasted of lofty architecture ("lofty pillars").

Iram, Aád népének fővárosa volt dél Arábiában. Híres volt gyönyörű, hatalmas, faragott kőoszlopairól.

[7] For the Thamud see 7:73. Their civilisation shows traces of Egyptian, Syrian, and (later) Greek and Roman influences. They built fine temples, tombs, and buildings cut out of the solid rock. The cult of the goddess Lat flourished among them.

Thamudról lásd 7:73. Civilizációjukban egyesítették az Egyiptomi, Szíriai, később Görög és Római motívumokat. Templomokat, síremlékeket és épületeket vájtak ki sziklákból. Hozzájuk kötődik a Lat isten kultusza.

[8] For "Lord of Stakes", see 38:12. For Pharaoh's arrogance and his fall see 20:43, 78-79. The three examples given, the 'Ad, the Thamud, and Pharaoh, show that neither nations nor individuals, however mighty, prosperous, or firmly established they may be, can live if they transgress the Law of Allah.

Cövekek (nyársak) Ura, lásd 38:12. A Fáraó végzetéről szóló versek, lásd 20:43, 78-79. Aád, Thamud és a Fáraó által adott példák jól mutatják, hogy se jól megalapozott, gazdag személyek, se társadalmak nem maradhatnak életben akkor, ha önteltek és felülírják magukat Allah törvényein.

13. *Rájuk zúdította Urad az Ő büntetésének korbácsát,*

إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾

14. For thy Lord is (as a Guardian) on a watch-tower.
14. *Mert Urad az Őrtoronyban (figyel).*

فَأَمَّا الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ ﴿١٥﴾

15. Now, as for man, when his Lord trieth him, giving him honour and gifts, then saith he, (puffed up), "My Lord hath honoured me[9]."
15. *Mikor az embert Ura próbára teszi, megbecsüli, kegyekben részesíti, így szól (pöffeszkedve): „Uram megbecsült engem[9].”*

وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾

16. But when He trieth him, restricting his subsistence for him, then saith he (in despair), "My Lord hath humiliated me!"
16. *De mikor próbára tette és kimérte számára gondviselését, így szól: „Uram megvetett engem!”*

كَلَّا بَل لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾

17. Nay, nay! but ye honour not the orphans[10]!
17. *Óh, nem! Mi több! Nem becsülitek meg az árvát[10]!*

وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾

18. Nor do ye encourage one another to feed the poor!-
18. *Nem buzdíttok a szegények etetésére!*

وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾

19. And ye devour inheritance - all with greed[11],

---

[9] Contrast with Allah's justice and watchful care, man's selfishness and pettiness. Allah tries us both by prosperity and adversity: • in the one we should show humility and kindness; • and in the other patience and faith. On the contrary, we get puffed up in prosperity and depressed in adversity, putting false values on this world's goods.

Allah Igazságával és gondoskodásával szembeni kontraszt az ember által mutatott önzés és kicsinyesség. Allah mind jólétünkben, mind balsorsunkban próba elé állít minket. 1. Az első esetben alázatot és nagylelkűséget kell mutatnunk. 2. A másik esetben pedig türelemmel és hittel kell lennünk. A helyzet sokszor ezzel ellentétes. Pöffeszkedünk, dacolunk, gőgösen viselkedünk, ha jólétben vagyunk, depresszió lesz rajtunk úrrá balsorsunkban és hamis értékrendet állítunk fel, amivel Istent okoljuk.

[10] Even at our own valuation, if we are favoured with superfluities, do we think of the fatherless children, or the struggling poor?

Saját önbecslésünk miatt is fel kell tennünk a kérdést önmagunknak: ha jóléttel, fölöslegekkel vagyunk megáldva, gondolunk-e az apátlan árvákra és szűkölködőkre?

[11] Inheritance is abused in two ways. 1. Guardians and trustees for the inheritance of minors or women or persons unable to look after their own interests should fulfil their trusts with even more care than they devote to their own interests. Instead of that they selfishly "devour" the property. 2. Persons who inherit property in their own rights should remember that in that case, too, it is a sacred trust. They must use it for the purposes,

19. *Kapzsi mohósággal faljátok fel az örökséget[11],*

وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾

20. And ye love wealth with inordinate love!
20. *És hő szeretettel imádjátok a vagyont!*

كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا دَكًّا ﴿٢١﴾

21. Nay! When the earth is pounded to powder[12],
21. *De majd ha porrá zúzódik a Föld[12],*

وَجَاء رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾

22. And thy Lord cometh, and His angels, rank upon rank,
22. *Majd eljön Urad és az Angyalok, egyik sor a másik után,*

وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ وَأَنَّى لَهُ الذِّكْرَى ﴿٢٣﴾

23. And Hell, that Day, is brought (face to face),- on that Day will man remember, but how will that remembrance profit him?
23. *Ezen a Napon feltárul a Pokol, és ezen a Napon az ember emlékezni fog, de mit ér már akkor az emlékezés?*

يَقُولُ يَا لَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾

24. He will say: "Ah! Would that I had sent forth (good deeds) for (this) my (Future) Life!"
24. *Majd így szól: „Bár előreküldtem volna (jó tetteket az eljövendő) életemhez!”*

فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾

25. For, that Day, His Chastisement will be such as none (else) can inflict,
25. *Ezen a Napon olyan büntetése lesz, mint senki másnak,*

---

objects, and duties which they also inherit. It gives them no license to live in idleness or waste their days in riotous show.

Az örökség elherdálásának, vagy igazságtalan felhasználásának módozatai: 1. Kiskorúak, nők, valamilyen oknál fogva korlátozottak jogait nem érheti sérelem. Ha ezeknek gyámjai, kezesei, letéteményesei vagyunk, jussukat, járandóságukat jobban kell védenünk, mintha az a sajátunk lenne. Ezekből „elnyelni” óriási bűn. 2 Aki saját jogon örököl, nem feledheti, hogy örökségével szemben szent kötelességei vannak. Nem herdálhatja el és meg kell felelnie annak a célnak, amit az örökölt vagyon addig szolgált.

[12] Our attention is now called to the Day of Reckoning. Whether we failed to respect the rights of the helpless here or actually suppressed those rights in our mad love for the good thing of this life, we shall have to answer in the realm of Reality. This solid earth, which we imagine to be so real, will crumble to powder like dust before the real Presence, manifested in glory.

Figyelmünk most a Végelszámolás Napjára terelődik. Magunkat kérdezzük: vajon segítettünk-e a szegényeken, árvákon, vagy az élet gyönyörei iránti vágyunk elfeledtette velünk az ő jogos járandóságukat vagyonunkból? Hamar választ kapunk erre. Az a szilárd talaj, amit ma biztosnak érzünk talpunk alatt, porrá zúzódik, és Új Világ veszi kezdetét.

وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾

26. And His bonds will be such as none (other) can bind.

26. Senkit nem kötöznek meg majd úgy, mint őt.

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾

27. (To the righteous soul will be said:) "O (thou) soul, in (complete) rest and satisfaction[13]!

27. (A jóravaló léleknek így szólnak): „Ó (te) megnyugvást lelt lélek[13]!"

ارْجِعِي إِلَى رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾

28. "Come back thou to thy Lord,- well pleased (thyself), and well-pleasing unto Him!

28. „Térj meg Uradhoz megelégülve és Őt megelégítve!"

فَادْخُلِي فِي عِبَادِي ﴿٢٩﴾

29. "Enter thou, then, among My devotees!

29. „Térj be odaadó szolgálóimmal!"

وَادْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾

30. "Yea, enter thou My Heaven[14]!

30. „Térj be Kertembe[14]!"

[13] The righteous enter into their inheritance and receive their welcome with a title that suggests freedom from all pain, sorrow, doubt, struggle, disappointment, passion, and even further desire; at rest, in peace; in a state of complete satisfaction. In Muslim theology, this stage of the soul is the final stage of bliss. The unregenerate human soul, that seeks its satisfaction in the lower earthly desires, is the Ammara (12:53). The self-reproaching soul that feels conscious of sin and resists it is the Lawwama (75:2).

A jóravaló belép örökségébe, megszabadul földi fájdalmaitól szomorúságaitól, kétségeitől, küzdelmeitől, csalódásaitól, szenvedélyei rabságától. Megnyugvást, békességet lel, eléri a teljes elégültség állapotát. Az Iszlám teológiában a lélek ekkor éri áldott állapotának csúcsát. Az első fokozat az Ammara, azaz hajlamos lélek, melyben az ego még mindkét, tehát jó és rossz irányban egyaránt működik, lásd 12:53. Következő fokozat a Lawwama (75:2), az önvádló lélek, mely már tudja a helyes utat és gazdáját tereli. Ez pedig az utolsó fokozat, a Mutma'inna, a megnyugvást lelt lélek.

[14] The climax of the whole is: "Enter My Heaven!"

A Szúra végpontja egyben a csúcs: „Térj be a Kertbe, a Mennyekbe!"